

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ BÍCH HUỆ

**CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC
CHỌN NGHỀ CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Thái Nguyên - 2012

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM THỊ BÍCH HUỆ

**CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC
CHỌN NGHỀ CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Giáo dục học

Mã số: 60.14.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Thanh Huyền

Thái Nguyên - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực, chưa từng được công bố trong bất kỳ một công trình nào khác.

Tác giả luận văn

Phạm Thị Bích Huệ

LỜI CẢM ƠN

Em xin chân thành cảm ơn Cô giáo TS. Nguyễn Thị Thanh Huyền đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ em trong suốt quá trình nghiên cứu đề tài.

Em xin bày tỏ lòng cảm ơn chân thành và sâu sắc tới Ban Giám hiệu, Ban chủ nhiệm khoa Tâm lý - Giáo dục, khoa Sau Đại học Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên , Ban Giám hiệu , tập thể giáo viên và học sinh các trường THPT Lương Ngọc Quyến , THPT Đồng Hỷ , THPT Phở Yên , THPT Định Hoá, THPT Võ Nhai đã tạo điều kiện giúp đỡ em hoàn thành công trình nghiên cứu của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn bạn bè, đồng nghiệp đã giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tác giả luận văn

Phạm Thị Bích Huệ

MỤC LỤC

	Trang
Trang bìa phụ	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các kí hiệu, các chữ viết tắt.....	vii
Danh mục bảng biểu.....	viii
MỞ ĐẦU	1
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ VIỆC CHỌN NGHỀ CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG.....	6
1.1. Tổng quan lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	6
1.1.1. Nghiên cứu ở nước ngoài	6
1.1.2. Nghiên cứu ở Việt Nam	8
1.2. Các khái niệm công cụ.....	11
1.2.1. Khái niệm nghề nghiệp	11
1.2.2. Khái niệm ảnh hưởng	12
1.2.3. Lựa chọn nghề	12
1.3. Những nhân tố ảnh hưởng đến việc chọn nghề của học sinh THPT	14
1.3.1. Những đặc điểm cơ bản về nhân cách của học sinh lớp 12 THPT .	14
1.3.2. Vai trò của việc chọn nghề đối với học sinh lớp 12.....	16
1.3.3. Những nhân tố ảnh hưởng đến việc chọn nghề của học sinh lớp 12 THPT	17
Chương 2 THỰC TRẠNG CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN VIỆC CHỌN NGHỀ CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH THÁI NGUYÊN	35
2.1. Vài nét về địa bàn và khách thể điều tra.....	35
2.2. Thực trạng các nhân tố ảnh hưởng đến việc chọn nghề của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên.....	38

2.2.1. Ảnh hưởng của các nhân tố khách quan đến việc chọn nghề của học sinh.....	38
2.2.2 Ảnh hưởng của các nhân tố chủ quan đến việc chọn nghề của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên.....	47
Chương 3 CÁC BIỆN PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP CHO HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	72
3.1. Cơ sở pháp lý đề xuất biện pháp	72
3.2. Nguyên tắc để xây dựng biện pháp	74
3.2.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục đích của giáo dục hướng nghiệp	74
3.2.2. Nguyên tắc phải đảm bảo phù hợp với đặc điểm tâm lý và nhân cách của HS THPT	74
3.2.3 Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống và đồng bộ trong hoạt động hướng nghiệp.....	75
3.2.4. Nguyên tắc đảm bảo sự phân hoá và cá biệt hoá trong hoạt động hướng nghiệp.....	75
3.2.5. Giáo dục hướng nghiệp phải dựa trên cơ sở tiếp cận hoạt động và nhân cách.....	76
3.2.6. Nguyên tắc phải đảm bảo phù hợp với thực tiễn	77
3.3. Các biện pháp tổ chức hoạt động giáo dục hướng nghiệp cho học sinh THPT	77
3.3.1. Bồi dưỡng, nâng cao nhận thức cho GV, HS, gia đình HS về nghề và sự lựa chọn nghề, đào tạo bồi dưỡng đội ngũ cán bộ giáo viên chuyên trách về GDHN	77
3.3.2. Đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức sinh hoạt HN.....	82
3.3.3. Tăng cường đầu tư trang thiết bị, sách, tài liệu và các cơ sở vật chất, đảm bảo thực hiện nghiêm túc chương trình GDHN theo quy định của Bộ Giáo dục đào tạo.	84
3.3.4. Kết hợp chặt chẽ với các lực lượng tham gia GDHN trong và ngoài nhà trường.....	85

3.4. Khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp.....	89
3.4.1 Mục đích khảo nghiệm.....	89
3.4.2 Đối tượng khảo nghiệm.....	89
3.4.3. Quá trình tiến hành khảo nghiệm	89
3.4.4 Kết quả khảo nghiệm.....	89
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	94

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

DN	: Dạy nghề
GV	: Giáo viên
THCN	: Trung học chuyên nghiệp
TVHN	: Tư vấn hướng nghiệp
GDHN	: Giáo dục hướng nghiệp
GĐ	: Gia đình
HS	: Học sinh
TTTVHN	: Trung tâm tư vấn hướng nghiệp
THCS	: Trung học cơ sở
TB	: Trung bình
THPT	: Trung học phổ thông
GD-ĐT	: Giáo dục – Đào tạo
LNQ	: Lương Ngọc Quyến
CNH- HĐH	: Công nghiệp hoá- Hiện đại hoá
STT	: Số thứ tự
SL	: Số lượng
HN	: Hướng nghiệp
GD	: Giáo dục
NN	: Nghề nghiệp

DANH MỤC BẢNG BIỂU, SƠ ĐỒ

Bảng 2.1: Ảnh hưởng từ phía gia đình đến việc chọn nghề của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên.....	38
Bảng 2.2. Sự giúp đỡ của gia đình học sinh trong việc chọn nghề của con em họ.....	40
Bảng 2.3: Các hình thức hướng nghiệp của nhà trường THPT	42
Bảng 2.4: Đánh giá của HS về các nguồn thông tin giúp hiểu biết về nghề ...	45
Bảng 2.5: Nhận thức của học sinh về khái niệm nghề	48
Bảng 2.6: Nhận thức về hệ thống nghề nghiệp trong xã hội của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên (tính theo tỷ lệ % trên tổng số 500 học sinh).	49
Bảng 2.7: Nhận thức về đặc điểm đào tạo của nghề định chọn của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên (tính theo tỷ lệ % trên tổng số 500 học sinh).	51
Bảng 2.8: Những khó khăn học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên gặp phải khi lựa chọn nghề.....	53
Bảng 2.9: Những khó khăn GV gặp phải trong công tác GDHN cho học sinh THPT.....	55
Bảng 2.10: Nguyên vọng được trang bị những kiến thức về nghề của học sinh THPT.....	56
Bảng 2.11: Mức độ ưu tiên lựa chọn các ngành nghề của học sinh THPT	58
Bảng 2.12: Những nghề (hay nhóm nghề) được học sinh lớp 12 ưu tiên lựa chọn theo sự đánh giá của GV	61
Bảng 2.13: Nhận thức về yêu cầu của nghề mình định chọn của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên (tính theo tỷ lệ % trên tổng số 500 học sinh).	63

Bảng 2.14: Nhận thức về đặc điểm cá nhân so với nghề mình định chọn của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên (tính theo tỷ lệ % trên tổng số 500 học sinh).....	63
Bảng 2.15: Lý do chọn nghề của học sinh THPT Tỉnh Thái Nguyên.....	65
Bảng 2.16: Những nhân tố ảnh hưởng đến việc chọn nghề của học sinh THPT theo ý kiến của GV.	69
Bảng 3.1: Đánh giá của giáo viên về tính cấp thiết của các biện pháp giáo dục hướng nghiệp	90
Bảng 3.2: Đánh giá của giáo viên về sự phù hợp của các biện pháp giáo dục hướng nghiệp.	91
Bảng 3.3: Đánh giá của giáo viên về tính khả thi của các biện pháp GDHN	92